

<https://www.hrw.org/tr/news/2020/07/08/375722>

Derhal Yayınlanmak Üzere

Türkiye: Hukuk Mesleğini Bölme ve Zayıflatma Planı

Yasa Taslağı Önde Gelen Baroların Etkisini Azaltıyor, Rakip Grupların Oluşumuna Sebep Oluyor

(İstanbul, 8 Temmuz 2020) – İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) ve Uluslararası Hukukçular Komisyonu (ICJ), [Türk](#) hükümetinin çoklu baro planının hukuk mesleğini siyasi açıdan bölmek ve en büyük baroların insan hakları gözlemciliği rolünü ortadan kaldırmak için planlandığının anlaşıldığını ifade etti. Taslakla ilgili olarak mevcut barolara danışılmadı ve 80 barodan 78'i plana karşı çıkan bir bildiriye imza attı.

İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Uluslararası Hukukçular Komisyonu önümüzdeki günlerde Meclis'te oylanacak yasa taslağını açıklayan bir [soru ve cevap belgesi](#) yayınladı. Belge, hükümetin çabasının önde gelen baroların etkisini azaltmaya yönelik olduğunu ve yürütmenin baroların Türkiye'nin insan hakları ve hukukun üstünlüğü krizini kamuoyuna açık şekilde raporlaması dolayısıyla büyüyen rahatsızlığını yansıttığını genel hatlarıyla açıklıyor.

İnsan Hakları İzleme Örgütü Avrupa ve Orta Asya direktörü [Hugh Williamson](#), “Türkiye'nin önemli baroları, hak ihlallerinin kural haline geldiği bir dönemde, adil yargılanma hakkı ve insan hakları denetimini sağlamada kilit bir rol oynuyorlar” dedi. Williamson, “Hükümetin çok sayıda baro oluşturarak önde gelen baroların ulusal seviyede temsilini kırmak amacıyla hareket etmesinin baroların etkisini ve hak gözlemciliği rolünü ortadan kaldırmak için açık bir böl-ve-yönet taktiği” olduğunu söyledi.

Teklif edilen değişikliğe göre, 5.000'den fazla avukat olan illerde, en az 2.000 avukattan oluşan gruplar alternatif barolar kurabilecek. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde, birden fazla baro kurulabilecek. Değişiklikler aynı zamanda, ciddi mali kaynakları kontrol ederek il barolarına dağıtan Ankara merkezli çatı kuruluş olan Türkiye Barolar Birliği'nde en büyük baroların ulusal düzeyde temsilini de büyük ölçüde azaltacak.

İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Uluslararası Hukukçular Komisyonu, hukuk mesleğinin seçilmiş temsilcilerinin büyük çoğunluğunun bu hamleye karşı çıkmasının ve taslağın muhtemel sonucunun hükümetin bazı girişimlerini eleştiren önde gelen il barolarının etkisini büyük ölçüde azaltmak olmasının, önerilen değişikliğin amacının hükümeti haklı eleştirilere karşı korumak olduğunu göstermekte olduğunu ifade etti.

Büyük barolardan gönderilen ve binlerce avukatı Türkiye Barolar Birliği'nde temsil eden delegelerin sayısının önemli ölçüde düşmesi, büyük baroların ulusal alanda avukatların oluşturduğu grubun başkanını seçme ve diğer karar alma işlevlerine anlamlı bir şekilde katılma konusundaki etkilerini azaltacak.

Yasa sonrası, halen 3 delege ile temsil edilen 100'den az üyesi olan bir il barosu, örneğin Türkiye'nin kuzeydoğusundaki Ardahan Barosu Barolar Birliğinde 4 delege ile temsil edilecek.

Ancak 9.500 üyesi olan batıdaki İzmir Barosu halen Barolar Birliğine 35 delege gönderirken artık yalnızca 5 delege gönderebilecek. Ülkedeki avukatların yüzde 55'ini temsil eden İstanbul, Ankara ve İzmir Baroları, Birlik içindeki delegelerin yalnız yüzde 7'sine sahip olacaklar.

Uluslararası Hukukçular Komisyonu ve İnsan Hakları İzleme Örgütü, yasa taslağının getirildiği çatışma atmosferinin, taslağın zamanlamasının ve barolara danışılmamasının, hükümetin maksadına yönelik büyük endişe ve kuşku duyulması için kuvvetli bir şüphe oluşmasına yol açtığını ifade ettiler. Geçtiğimiz yılda, Türkiye Cumhurbaşkanlığı ve hükümeti, baroların Türkiye'nin hukukun üstünlüğü krizi ve yargı sistemine yürütmenin müdahalesiyle ilgili endişelerini meşru bir şekilde ifade etmelerine tepki olarak, önde gelen baroları şiddetle eleştiren açıklamalarda bulundu. Hükümet, baroların işkence, zorla kaybetme ve yetkililer tarafından göz ardı edilen diğer hak ihlalleri ile ilgili raporlar yayınlayarak hükümetin, insan hakları yükümlülüklerini yerine getirmekteki başarısızlığını incelemesine şiddetle tepki gösterdi.

İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Uluslararası Hukukçular Komisyonu, bu nedenlerden dolayı, hükümetin önerdiği değişikliklerin hukuk mesleğinin standartlarını güçlendirmek ve geliştirmekten ziyade, açıkça siyasi bir amaca ulaşmak için tasarlandığını ifade ettiler. Hükümetin yönelimi baroları siyasi olarak bölmekte ve yargı sisteminin bağımsız ve tarafsız görünümüne zarar vermektedir.

Uluslararası Hukukçular Komisyonu Avrupa ve Orta Asya Program Direktörü Róisín Pillay “Hükümet mevcut teklifi derhal geri çekmeli ve barolara her bakımdan danışılan bir süreci başlatmalıdır” dedi. Pillay, “Hükümetin planı, hukuk mesleğini siyasi açıdan bölerek Türkiye'nin bağımsızlıktan yoksun olan yargı sistemine olan güvensizliği daha da derinleştirecektir. Bu, avukatların rolü ve işlevini korumak konusunda ve adil yargılanma hakları bakımından uzun vadeli yıkıcı sonuçlar doğurabilir.” ifadelerini kullandı.

Yasa taslağını açıklayan Soru-Cevap metni için tıklayınız:

<https://www.hrw.org/tr/news/2020/07/08/375718>

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün Türkiye ile ilgili diğer raporları için tıklayınız:

<https://www.hrw.org/europe/central-asia/turkey>

Daha fazla bilgi için :

İstanbul'da, Emma Sinclair-Webb (İngilizce, Türkçe): +90-538-972-4486 (Whatsapp); ya da sinclair@hrw.org. Twitter: @esinclairwebb

Cenevre'de, Massimo Frigo (İngilizce, Fransızca, İspanyolca ve İtalyanca): +41-79-749-99-49; ya da massimo.frigo@icj.org. Twitter: @maxfrigo

Brüksel'de, Róisín Pillay (İngilizce, Fransızca): +32-2-734-84-46 (cep telefonu); ya da roisin.pillay@icj.org

New York'ta, Aisling Reidy (İngilizce) +1-917-378-3178 (cep telefonu); ya da reidya@hrw.org